

Interview met Kiran Garimella van Software AG

# “ONBEHEERDE SOA IS GROOT RISICO VOOR GOED BPM-PROJECT”

Ongebreideld hergebruik van SOA-services zonder dat hier een goede vorm van beheer en governance aan ten grondslag ligt, is een groot risico voor ieder BPM-project, meent Kiran Garimella van Software AG. Dat heeft onder andere te maken met het feit dat bij BPM-projecten het SOA-aspect nog wel eens onvoldoende aandacht krijgt.

Door Hans Vandam

Onlangs verzorgde Kiran Garimella een zogeheten 'BPM masterclass' in ons land. De man was voorheen onder andere Chief Architect en Chief Information Officer bij het Amerikaanse GE, maar is tegenwoordig verbonden aan Software AG. Daarnaast is hij auteur, onder andere van het boek 'The Power of Process – Unleashing the Source of Competitive Advantage'. Bovendien is hij mede-auteur van een door Software AG gesponsord boekje 'BPM Basics for Dummies', dat een introductie in het brede terrein van BPM en SOA geeft.

Garimella had met name interessante dingen te vertellen over de relatie tussen BPM en SOA. Business Process Management omschreef hij daarbij als een managementdiscipline aan de hand waarvan een organisatie kan overstappen van een functionele naar een procesgerichte manier van werken. Voor SOA hanteerde hij de definitie uit het OASIS SOA reference model: "Service Oriented Architecture is a paradigm for organizing and utilizing distributed capabilities that may be under the control of different ownership domains. It provides a uniform means to offer, discover, interact with and use capabilities to produce desired effects consistent with measurable preconditions and expectations."

## Duidelijk zakelijk voordeel

Hoewel BPM strikt genomen ook zonder SOA kan bestaan, zijn BPM en SOA tegenwoordig vrijwel altijd onlosmakelijk met elkaar verbonden. Daar schuilt echter een belangrijk gevaar in, meent hij. Door de applicatie-infrastructuur in de vorm van een reeks van services beschikbaar te stellen, kunnen weliswaar werkprocessen goed ondersteund worden, maar lopen we ook het risico dat we inleveren op flexibiliteit. Als immers 'alles aan alles' vast zit, kunnen we moeilijk nog beweging of veranderingen aanbrengen, zonder dat we –

onbedoeld uiteraard – op onverwachte plaatsen binnen de organisatie schade aanrichten. Met andere woorden: het klassieke spaghetti-probleem, maar dan toegepast op services.

Garimella citeerde een analist van onderzoeksbureau Current Analysis die SOA als "a mess waiting to happen" typeerde. Door een ongebreideld hergebruik van services te bevorderen, dreigt de bedrijfsomgeving onder invloed van SOA te veranderen in een complexe kluit van onbeheersbare services. SOA – en daarmee BPM – kan niet zonder een fatsoenlijke vorm van governance en beheer, maar dat wordt



Kiran Garimella: BPM is de 'business face' van SOA, SOA is de technische 'enabler' van BPM.

in de praktijk helaas nog maar al te vaak vergeten, vertelt Garimella.

Dat is jammer meent hij, want het toepassen van SOA biedt wel degelijk een duidelijk zakelijk voordeel dat bovendien verder gaat dan 'alleen maar' het technisch ondersteunen van een BPM-omgeving. Een op services gebaseerde aanpak maakt namelijk ook modulaire informatiesystemen mogelijk die snel en eenvoudig aan te passen zijn. Daarnaast helpt SOA om software assets of modules te creëren die over meerdere projecten heen kunnen worden hergebruikt, waardoor informatiesystemen goedkoper worden en het ontwikkelen ervan minder riskant is. Een derde pluspunt van het werken met services is het feit dat SOA het business analisten mogelijk maakt om sneller een beeld te krijgen van de voorzieningen die informatiesystemen of stukken daarvan te bieden hebben. Ten slotte helpt SOA om aan de business organisatie duidelijk te maken wat een informatiesysteem nu precies aan zakelijke waarde te bieden heeft.

### Definities

Om een beeld te schetsen van de mate waarin hergebruik kan optreden, citeerde Garimella enkele praktijkvoorbeelden waaruit blijkt dat dertig tot veertig procent 're-use' zeker tot de mogelijkheden behoort en vermoedelijk eerder als een begin dan als het eindresultaat van een SOA-project moet worden gezien.

Een in de praktijk bij vrijwel ieder BPM/SOA-project terugkerend punt is de vraag: hoe maak ik eigenlijk een service? En hoe kies ik de juiste mate van detaillering? Veel bedrijven kennen echter allang services, stelt Garimella, alleen weet men het veelal niet. Vaak zullen dit technische services zijn, maar dat maakt voor het verder uitbouwen van een service-catalogus niet zo vreselijk veel uit, meent hij. Wel is het van belang om duidelijk de relaties tussen de technische en de business services vast te leggen.

Desondanks komt vroeg of laat in ieder BPM/SOA-project het moment waarop de vraag gesteld moet worden hoe services te creëren. Is het bovendien mogelijk om op basis van een inventarisatie van de reeds aanwezige services uitspraken te doen over deze vraag? Hierbij speelt het begrip 'business domain modelling' een belangrijke rol, stelt Garimella. Het is de bedoeling dat op een top-down wijze een aantal belangrijke functies wordt beschreven, waarbij bij voorkeur wordt teruggesproken op een reeds bestaand branchespecifiek bedrijfsmodel, dat vervolgens waar nodig op maat van de lokale situatie kan worden aangepast. Vergeet hierbij niet om tot een reeks gemeenschappelijk te gebruiken definities van termen en begrippen te komen. Wie dat niet doet, kan al gauw in een Babylonische spraakverwarring terecht komen, vreest hij.

### Project wordt programma

Heel belangrijk hierbij is te beseffen dat het niet altijd mogelijk zal zijn om de meest voor de hand liggende of

logische route te volgen. Zodra een BPM/SOA-project iets groter wordt, verandert het al snel in een programma en ontstaat een geheel ander politiek speelveld. Het wordt dan van groot belang dat op het juiste niveau ondersteuning geregeld wordt vanuit de directie of Raad van Bestuur. Dat lukt alleen als er binnen het BPM/SOA-team voldoende kennis bestaat over het waardemodel van de organisatie, zodat de betrokken topmanagers op voor hen relevante punten van informatie kunnen worden voorzien en zij het belang van BPM en SOA inzien.

Het is van cruciaal belang om te beseffen dat bij het uitrollen van BPM een grote mate van afhankelijkheid ontstaat van de onderliggende services. Om welke services gaat het echter precies en hoe kan de beste service voor het ondersteunen van een business-functie worden gevonden? Ook is het belangrijk om vast te stellen in hoeverre een gekozen service inderdaad volledig aansluit op het beoogde gebruik. En – wellicht een technisch aspect, maar desondanks erg belangrijk – is de service stabiel genoeg om de beoogde business-functie te kunnen ondersteunen?

## Vroeg of laat moet de vraag gesteld worden hoe services te creëren

Sta ook stil bij de vraag welke andere gebruikers of business functies van een bepaalde service gebruik maken. Wat is daarvan de te verwachten impact? Nu en in bijvoorbeeld pieksituaties? Dat heeft echter niet alleen met het te verwachten prestatieniveau te maken, maar ook met aspecten als het onderhouden en bijvoorbeeld aanpassen van een service. Wie is de eigenaar en op basis van welk proces wordt besloten of een service al of niet veranderd mag worden?

### Te veel nadruk op BPM

In de wereld van de process manager wil de nadruk nog wel eens op BPM liggen terwijl het belang van SOA als 'iets technisch' wordt onderschat. Niet doen, adviseert Garimella. Zowel BPM als SOA vertegenwoordigen een strategische waarde voor de organisatie. Nemen we ze allebei serieus dan ontstaan bovendien mogelijkheden om tot een meer holistische kijk op de operatie te komen.

BPM is wat Garimella noemt de 'business face' van SOA, terwijl SOA de technische 'enabler' is van BPM. De twee fenomenen zijn op deze manier dus onlosmakelijk met elkaar verbonden. Dit gaat echter alleen op als de SOA-services op een weloverwogen manier beheerd worden, zodat voorkomen wordt dat een nieuw soort spaghetti ontstaat: de services-spaghetti.

Hans Vandam is freelance journalist.

